

25. august 2020

Henvendelse til Folketingets Børne- og undervisningsudvalg fra Spansklærerforeningen

I forbindelse med revisionen af Gymnasiebekendtgørelsen fra 2017 vil Spansklærerforeningen gerne fremhæve det presserende behov for at styrke sprogfagenes stilling og situation på STX, HF og på HHX.

Vi vil naturligvis meget gerne uddybe **nedestående synspunkter ved et foretræde for udvalget.**

Situationen i dag og dens konsekvenser

Blot alarmerende ni procent af de 1g'ere, der startede for et år siden på STX har valgt en sproglig studieretning, og på hhx er tallet én procent. Andelen af 3g'ere, der har fremmedsprog, er også faldet støt de sidste to år, og det samme gælder andelen af fremmedsprog på A-niveau. Der er sagt og skrevet meget rigtigt om, hvad denne krise betyder for Danmarks muligheder for at agere internationalt, både økonomisk i forhold til eksporterhverv i og uden for Europa og politisk i forhold til at præge udviklingen i Europa og globalt. Derudover vil vi her tilføje den indsigt og det udsyn, som det at mestre fremmedsprog tilfører det enkelte individ og dermed også vores samfund. Når sprogkompetencerne står svagt i et lille land som Danmark, er der med andre ord tale om et kompetence- og dannelsesstab med meget vidtrækkende betydning.

Hvad kan justeres?

Oprettelsen af det Nationale Center For Fremmedsprog (NCF) har betydet mange gode tiltag i form af at tale sprog op og styrke samarbejdet på tværs af uddannelsessektoren. Men som de to ledere af NCF, Hanne Wachter Kjærgaard og Mette Skovgaard Andersen har påpeget ved flere lejligheder, må der også strukturelle ændringer til. I Spansklærerforeningen vil vi gerne pege på følgende tiltag, som kan styrke fremmedsprogene i det almene gymnasium, på HF og på HHX:

- Gøre det økonomisk muligt for gymnasierne at oprette små sproghold, sådan at sproglige elever, der rent faktisk søger sproglige studieretninger ikke oplever, at disse ikke oprettes af økonomiske grunde.
- Gøre det lettere at kombinere sprog med andre hovedområder i studieretningerne. Mange elever fravælger nemlig sprog på A-niveau i 3g, fordi det giver dem et ekstra A-niveau, hvis de vælger det oven i en studieretning med to studieretningsfag fra f.eks. det naturvidenskabelige eller samfundsfaglige hovedområde. F.eks. kunne man forestille sig en studieretning med Matematik A og 2. fremmedsprog A, som faktisk efterspørges blandt en del elever, som ikke befinder sig godt i den 'reservattækning', som Mette Skovgaard Andersen har kaldt den nuværende opdeling af studieretningerne. Som altid vil der via valgblokke være mulighed for at tone en sådan studieretning i en naturvidenskabelig eller samfundsfaglig retning.

- Ligestil begyndersprog og fortsættersprog på STX. Det vil også opbløde 'reservaterne' ved at muliggøre såkaldte 'Europa-klasser', hvor alle elever har Samfundsfag A og et 2.fremmedsprog på A-niveau (tysk, fransk, spansk eller italiensk) samt Matematik og Engelsk på B-niveau med mulighed for at hæve ét af disse fag til A-niveau. De faglige foreninger for samfundsfag, engelsk, fransk, tysk og spansk har i en tidligere henvendelse til Børne- og Undervisningsudvalget argumenteret for den faglige tyngde og relevans i en sådan studieretning.
- Gør op med tanken om at eleverne ikke kan blive dygtige nok til et sprog på 3 år. Denne tankegang rammer særligt begyndersprogene. Mange elever på begyndersprogholdene bliver faktisk meget dygtige på 3 år, dels fordi eleverne har en mere moden tilgang til det at lære sprog end i folkeskolen, dels fordi den faglige progression er stejl, dels fordi mange elever oplever, at de med et begyndersprog får en ny chance for at tilegne sig et fremmedsprog.
- Gør studieretningerne med begyndersprog fagligt bredere. Som det er nu kan Spansk A kun indgå i en studieretning med Eng A og enten Tysk B eller Latin C. Dette opleves af mange elever som for smalt og fravælges af den grund. Når færre vælger studieretninger med begyndersprog som f.eks. spansk, påvirkes det samlede elevgrundlag til de sproglige studieretninger, idet oprettelsen af sproglige studieretninger på de fleste gymnasier er afhængig af hvorvidt man kan danne klasser med flere studieretninger i én klasse, hvor fællesfag som f.eks. dansk, historie, samfundsfag og engelsk kan afvikles samlet og sprogfag hver for sig.
- Sats bredt på flere sprog. Ingen vil bestride at engelsk- og tysk-kompetencer er af afgørende vigtighed for Danmark. Men det er risikabelt kun at satse på få sprog i en global verden. Forudsigelser om fremtidens handelspartnere er usikre og vi vil stå stærkt, hvis vi sørger for at uddanne dygtige folk i kinesisk, russisk og i verdenssprogene spansk og fransk. Som lille nation bør vi fortsat kigge ud i verden og være klar til at operere på potentielt store eksportmarkeder som f.eks. de latinamerikanske økonomier i Mexico, Brasilien og Chile samt frankofone lande i Nordafrika.
- Styrk fødekæden fra folkeskole over ungdomsuddannelser til videregående uddannelse. Dette kan gøres ved at sikre, at sprogundervisning i folkeskolen varetages af linjefagsuddannede lærere og at alle folkeskoler udbyder mindst to 2. fremmedsprog som valgmulighed ud over engelsk – herunder et 2. fremmedsprog (spansk, fransk) som muligt valgfag i 7., 8. og 9. klasse. Det er også vigtigt, at det sprog, der læres i folkeskole og på ungdomsuddannelser fastholdes i det videre uddannelsesforløb. F.eks. bør man genindføre 2. fremmedsprog på HF, som er adgangsgivende til mellemlange uddannelser som læreruddannelsen, der skal levere dygtige sproglærere til grundskolen. Endvidere skal de studerende på videregående uddannelser, som ikke har sprog i centrum, have mulighed for at holde fast i de sprog, de allerede har lært. Dette kan gøres attraktivt ved at give ECTS point for gennemførelse af særlige sprogkurser på de videregående uddannelser. På denne måde kunne man imødekomme erhvervslivets ønsker om flere medarbejdere, der har sprog som en tillægskompetence til deres hovedfaglighed.

Med venlig hilsen

På vegne af bestyrelsen for Spansklærerforeningen

Irma Kobæk, mobil 2928 2956, mail rkkb@rks-gym.dk